

Lieve mensen, jong en oud,
gemeente van Christus

Wat kenmerkt een goed leider?
Moet die oud of juist jong zijn?
Ervaring hebben of niet?
Wat staat op het visitekaartje of CV?
Er zijn politieke leiders
die al een aardige leeftijd hebben bereikt,
maar toch nog proberen
om bijvoorbeeld president van Amerika worden.
Of op hoge leeftijd nog leider zijn,
omdat ze de macht niet willen
of kunnen overdragen.
Wat kenmerkt een goed leider?

Mozes heeft er ook al wat jaren op zitten
als er een nieuwe uitdaging op zijn pad komt.
Geboren met Hebreeuwse wortels,
groeit hij op aan het Egyptische hof.
Zijn prinsleven verandert drastisch,
als hij onrecht ziet en opkomt voor een Hebreeuwse slaaf.
Hij kan niet aan het hof van de farao blijven.
en vertrekt naar de woestijn.
Trouwt daar en wordt herder.
Hiermee had het verhaal kunnen eindigen:
En ze leefden nog lang en gelukkig.

Maar nee.....God hoort de jammerklacht
van het joodse volk en trekt zich hun lot aan.
En juist dan komt Mozes als herder
met zijn kudde bij de berg Horeb.
Niet zomaar een berg,
maar de berg waar je God kunt ontmoeten.
Dat Mozes herder is wordt met z'n genoemd.
De bijbel kent verschillende leiders
die eerst herder zijn geweest.
Abraham, David, Jezus.
Ook God wordt vaak als herder genoemd.
Herderschap zet de toon voor leiderschap.

Maar Mozes is zich daar nog niet van bewust.

Hij ziet brand in de doornstruik en denkt:
Da's gek, waarom brandt die struik niet op?
Voor ons hoort het bij het verhaal,
maar zo gewoon is het niet!
Ik las hier een mooie joodse uitleg over.
God geeft met het vuur en de doornstruik aan,
al moet het volk nog zo lijden,
het zal niet ten onder zal gaan.
De doornstruik is een lage boomsoort,
maar God heeft oog voor het kleine en geringe.
Ik vond het een hoopvolle uitleg.
Want je kunt in situaties verkeren,
beproefd worden, net als Jezus
en ook Mozes in de woestijn, dat je denkt:
Hoe komen we hier ooit doorheen?

Dichtbij de struik wordt Mozes bij name gekend.
Staat met blote voeten op heilige grond!
Heilige grond is grond die jij niet kunt claimen,
maar waar God jou als mens wel claimt!
Om op te staan, in zijn Naam te handelen.
Een teken van leven te geven aan een ander!
Op blote voeten, alsof je de dingen,
die vanuit het leven aan je kleven los moet laten.
Los laten om verder te kunnen!

Mozes durft God niet aan te kijken,
maar God ziet wel.
God is bewogen met zijn verdrukte volk
en wil het weghalen uit Egypte.
Daarvoor heeft God Mozes nodig.
Maar: Wie ben ik dat ik dat moet doen?
Met andere woorden:
laat een ander het maar doen!
Een menselijke reactie!
Ik denk dat we het allen wel herkennen!
Waarom ik?
Wie bent U eigenlijk?

'Ik ben die er zijn zal!', zegt God.
'Ik ben' is in het Hebreeuws
zowel tegenwoordige als toekomstige tijd.
Ik zal er zijn, nu en in de toekomst!
Zo maakt God zich bekend aan Mozes,
maar het is ook een bekendmaking voor ons!
God die zegt: Ik trek met je mee!
Wil aanwezig zijn in je leven!
Maar laten wij God ook toe in ons leven?

Hebben we net als Mozes ook bezwaren?
-Ze zullen me niet geloven!
-Ik ben geen man van woorden!
-Stuur maar iemand anders!
De meeste weigeringen gaan over
het eigen gevoel van Mozes
dat hij niet geschikt is.
Maar 'ze zullen me niet geloven',
gaat over het volk.
Mozes twijfelt aan het volk!
In een bijbelcommentaar (Jonathan Sacks)
las ik dat het hier om een fundamenteel principe
van joods leiderschap gaat.
Een leider hoeft geen geloof te hebben in zichzelf,
maar moet wel geloof hebben in het volk dat hij leidt.
Dat is even iets om over na te denken.
Voor een leider zijn kortgezegd twee houdingen:
Aan de ene kant degene die zich opstelt als buitenstaander.
Afstand neemt, ziet, waarneemt, conclusies trekt.
Maar het blijft afstandelijk, als een spreken van buiten.
Soms werkt dat, denken en spreken
vanuit het hoofd, zonder hart.
De 2e is het principe van de solidariteit.
De profeten van Israël zijn daar een voorbeeld van.
Ze leefden en werkten onder eigen mensen,
identificeerden zich met hen
en spraken niet van buitenaf, maar van binnenuit.
Ze waren de stem van God tot het volk,
maar ze waren ook de stem van het volk tot God.
En dat moet Mozes leren!

Geloven in het volk en daarmee ook in God
als degene die er ZAL zijn.
Dat kenmerkt een goede leider!
Je identificeren met het volk,
bewust zijn van hun fouten,
maar ook overtuigd van
hun kostbaarheid in de ogen van God.
Het gaat dus niet om jezelf,
maar het vertrouwen in God en elkaar.
Misschien kunnen de huidige grote leiders
hier nog iets mee!
En misschien ook wijzelf!
Want zijn we allemaal ook niet ergens een leider?
In het gezin, op school, bij de kerk,
werk, sport of commissie.
Als leider dien je een groter doel,
het vraagt om inlevingsvermogen,
je eigen ikje af en toe aan de kant zetten,
en vertrouwen op God die zegt voor nu en de toekomst:
Ik zal bij je zijn!
Het is die stip op de horizon
van het bloemstuk voor ogen houden.
Want net als Mozes, net als Jezus
kennen wij ook beproevingen, woestijnervaringen.
Maar we zijn ook geroepen om op te staan,
op weg te gaan.

De cantorij zingt
***Geroepen om op weg te gaan,
om op te staan te reizen,
naar een land, dat God zal wijzen.***

Sta op! Geef een teken van leven aan anderen.
En dat kan met een visitekaartje,
maar nog meer door te laten zien
dat je (ook samen) leeft van Godsvertrouwen.
Want God zegt: 'Ik ben die er zijn zal!'
Maar ben jij of u er ook?
Ik hoop van harte dat het zo is.
Amen